

U izvještajnom razdoblju I – IX 2010. godine središnja Služba za zapošljavanje HNŽ/HNK Mostar je na temelju vlastitih podataka i podataka podružnica po općinama, podataka odjela privrede općinskih vijeća, podataka Fonda mirovinsko-invalidskog osiguranja i statističkih podataka sačinila Izvještaj o radu Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije-kantona Mostar za 2009. godinu i razdoblje tri i šest mjeseci 2010. godine, kao i Program rada Službe za 2010. godinu koji su usvojeni od strane Upravnog vijeća.

U promatranom razdoblju Upravno vijeće Službe za zapošljavanje HNŽ/HNK Mostar održalo je pet sjednica na kojima je: usvojen Izvještaj o materijalno-financijskom poslovanju Službe u 2008. godini, kao i financijski izvještaj za tri i šest mjeseci ove godine, razmatrana je Informacija o istraživanju tržišta rada, donesena odluka o realizaciji Programa zapošljavanja u 2010. godini, kao i odluka o raspisivanju natječaja za provođenje Programa aktivne politike zapošljavanja, donesena je odluka o realizaciji Papilot programa „Uspjet ću“, itd.

Predstavnici Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije/kantona Mostar su u više navrata, zajedno sa drugim sudionicima, a u organizaciji Federalnog zavoda za zapošljavanje, razmatrali problematiku primjene Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji, kao i aktivnosti u svezi isplate novčanih naknada razvojačenim braniteljima i problema oko podnesenih sudskih tužbi zbog neisplaćenih novčanih naknada braniteljima.

U ovom izvještajnom razdoblju treba istaknuti veliku aktivnost oko pripreme i realizacije novih programa za poticaj zapošljavanja nezaposlenih osoba sa evidencije.

U ovom razdoblju okončane su aktivnosti vezano za testiranje i profesionalno usmjeravanje učenika završnih razreda srednjih škola.

U ovom razdoblju tiskano je devet brojeva «Statističkog biltena» i tri broja Informativnog pregleda „Zapošljavanje“.

Najvažniji poslovi Službe realizirani u ovom razdoblju odnose se na sljedeće:

1. Posredovanje u zapošljavanju

Poduzeća su tijekom devet mjeseci podnijela prijave potreba za 478 djelatnika. To je za 32% manje nego u istom razdoblju prošle godine. Na neodređeno vrijeme iskazane su potrebe za 159 djelatnika ili za 46% manje nego u istom razdoblju prošle godine.

Sa evidencije je brisano zbog zaposlenja u ranijem razdoblju 3.047 djelatnika, od čega 1.518 žena. U odnosu na isto razdoblje prošle godine to je više za 0,8% ili za 23 osobe.

Istodobno je za devet mjeseci evidentirano 2.713 prestanaka radnog odnosa ili za 14,1% manje nego u istom razdoblju prošle godine.

Aktivnosti na posredovanju u zapošljavanju provedene su u okviru redovitih zadataka Službe predviđenih Statutom i Programom rada za 2010. godinu.

Održavaju se redoviti kontakti sa biroima – podružnicama u cilju međumjesnog posredovanja na zahtjeve poslodavaca koji svoje zahtjeve za radnom snagom ne mogu zadovoljiti na području podružnice na kojoj obavljaju svoju djelatnost. Služba je po takvim zahtjevima davala razne podatke, listinge nezaposlenih osoba za različita zanimanja kao i druge informacije potrebne za zadovoljenje potreba poslodavca za radnom snagom.

U tekućem razdoblju Služba je kontaktirala i opslužila 35 poslodavaca kroz dostave potrebnih informacija i pregleda nezaposlenih osoba za različita zanimanja.

U okviru međudržavnog posredovanja, Služba održava redovite kontakte i razmjenjuje informacije sa Agencijom za rad i zapošljavanje BiH u svezi zapošljavanja u inozemstvu.

Zbog ekonomske recesije i teškog stanja u oblasti zapošljavanja u zemlji i okruženju, u ovom razdoblju nije bilo posredovanja Agencije za zapošljavanje u inostranstvu.

U direktnim kontaktima Službe i hotela „Cavtat“ i „Jadranskih hotela“ iz Dubrovnika nastavljena je tradicionalno dobra suradnja u zapošljavanju sezonskih radnika u Hrvatskoj.

Na zahtjev ovih poslodavaca, Služba je organizirala i pozvala 147 nezaposlenih osoba sa kojima su obavljani razgovori i intervjui. Nakon obavljenih razgovora i intervjua, poslodavac je izrazio želju da zaposli 12 kandidata, a prema našim evidencijama zaposleno je 5 kandidata.

U cilju praćenja odobrenih sredstava za sufinansiranje zapošljavanja, podružnice – biroi su redovno dostavljali izvještaje o poštivanju preuzetih obveza temeljem

odobrenih sredstava, na osnovu kojih je Služba poduzimala daljnje radnje predviđene ugovorom.

Služba je redovno obavljala poslove dostavljanja raznih podataka nadležnim institucijama županije, općina, kao i međunarodnim organizacijama koje se bave problematikom zapošljavanja.

U ovom razdoblju, Služba se orijentirala na praćenje, kontrolu i dostavu izvještaja raznim institucijama o realiziranim programima tržišta rada iz ranijeg razdoblja.

Također, radilo se na pripremi i osiguranju sredstava za pokretanje novih programa tržišta rada u 2010. godini.

Nakon usvajanja Programa rada i financijskog plana za ovu godinu, osigurana su sredstva i objavljen javni poziv za sljedeće programe tržišta rada:

1. Program poticaja zapošljavanja mladih osoba visoke stručne spreme bez radnog iskustva (pripravnici) za zapošljavanje 100 nezaposlenih osoba.
2. Program poticaja zapošljavanja kroz sufinanciranje stručne doobuke za zapošljavanje 100 nezaposlenih osoba.
3. Program poticaja zapošljavanja invalidnih osoba kojim je obuhvaćeno zapošljavanje 10 nezaposlenih osoba sa invaliditetom.

Sredstva u iznosu od 960.000,00 KM su osigurana iz vlastitih izvora, sredstava Federalnog zavoda za zapošljavanje i Federalnog ministarstva rada i socijalne skrbi.

Ostala je mogućnost da se osiguraju i dodatna sredstva ukoliko bude veći interes poslodavaca za poticajnim sredstvima.

Javni poziv je objavljen 15.03.2010. godine sa rokom važenja do 14.04.2010. godine, a konačna odluka o odobrenju liste zahtjeva i sredstva korisnicima je usvojena na sjednici Upravnog vijeća 16.06.2010. godine.

Odziv poslodavaca na javni poziv je bio velik i iznad očekivanja tako da nisu mogli biti udovoljeni svi zahtjevi u sufinanciranju zapošljavanja u mjeri koliko je traženo.

Ipak, angažiranjem rukovodstva Službe, naknadno su osigurana dodatna sredstva i svi poslodavci koji su ispunjavali uvjete iz javnog poziva su dobili poticajna

sredstva zavisno o broju uposlenih i ostalih kriterija iz Metodologije i kriterija o selekciji i vrednovanju zahtjeva.

Na prijedlog Komisije i ravnatelja Službe, Upravno vijeće je donijelo sljedeće odluke:

1. Po programu sufinanciranja zapošljavanja mladih osoba VSS bez radnog iskustva odobrena su sredstva u iznosu od 1.274.400,00 KM za sufinanciranje zapošljavanja 177 osoba.
2. Po programu „Stručne doobuke“ odobrena su sredstva u iznosu od 142.500,00 KM za sufinanciranje zapošljavanja 95 nezaposlenih osoba.
3. Po programu „Posao za invalide“ odobrena su sredstva u iznosu od 90.000,00 KM za sufinanciranje zapošljavanja 10 invalidnih osoba.

Ukupno odobrena sredstva po svim programima iznose 1.506.900,00 KM, a efekat zapošljavanja je 282 novouposlena radnika.

Po odobravanju lista zahtjeva, pristupilo se realizaciji donesenih odluka odnosno zaključivanju ugovora sa poslodavcima:

- Zaključno sa 30.09. ove godine zaključeni su ugovori za zapošljavanje 126 pripravnika VSS, u tijeku je realizacija ugovora za 46 pripravnika (Vlada HNK i drugi), a poslodavci su odustali od zapošljavanja 5 pripravnika.
- Po programu „Stručne doobuke“, zajedno sa riješenim zahtjevima po žalbama zaključeni su ugovori za zapošljavanje 86 osoba, čeka se zaključivanje ugovora za još 5 osoba („Geneza“ Mostar), dok se odustalo od zapošljavanja za 11 nezaposlenih osoba (zapošljavanje manjeg broja od odobrenih i drugi razlozi),
- Po programu „Posao za invalide“ zaključeni su ugovori za zapošljavanje 6 osoba, službeno je odustao 1 poslodavac, a za ostala 3 odobrena mjesta je prošao rok za zaključenje ugovora (neslužbeno odustali).

Pored navedenog, u ovom razdoblju su realizirani programi tržišta rada koje je ranije provodio Federalni zavod za zapošljavanje, a ove godine ih provode Službe za zapošljavanja u F BiH na osnovu potpisanih sporazuma.

Javni poziv je objavio Federalni zavod za zapošljavanje 28.04.2010. godine, a sve procedure oko realizacije programa provode Službe za zapošljavanje.

Vrijednost odobrenih sredstava po prvom javnom pozivu za našu Službu iznosi 474.600,00 KM, a sufinancira se zapošljavanje 118 nezaposlenih osoba iz sljedećih ciljnih grupa:

- sufinanciranje zapošljavanja mladih osoba visoke, više i srednje stručne spreme bez radnog iskustva u ukupnom iznosu od 184.800,00 KM za 49 nezaposlenih osoba;
- sufinanciranje zapošljavanja i samozapošljavanja žena iznad 30 godina u ukupnom iznosu od 189.000,00 KM za 57 nezaposlenih osoba.
- sufinanciranje zapošljavanja invalida i žena žrtava rata u iznosu od 100.800,00 KM za 12 nezaposlenih osoba.

Realizacija ovih programa je u fazi završetka, a do sada su zaključeni ugovori:

- Po programu zapošljavanja mladih bez radnog iskustva (VSS, VŠ, SSS, KV) zaključeni su ugovori za 36 osoba, zaključivanje ugovora za 15 osoba je u tijeku, a odustalo se od zapošljavanja za 3 osobe.
- Po programu zapošljavanja i samozapošljavanja žena iznad 30 godina zaključeni su ugovori za zapošljavanje 22 žene (7 zapošljavanje i 15 samozapošljavanje), realizacija ugovora u tijeku je za 25 osoba (zapošljavanje 19, samozapošljavanje 6), a poslodavci su odustali od zapošljavanja 2 osobe.
- Po programu zapošljavanja invalida, zaključeni su ugovori za zapošljavanje 6 invalida, a u tijeku je realizacija za preostalih 13 osoba sa invaliditetom. Kod ovog programa je karakteristično da poslodavci veoma teško dolaze do osoba sa invaliditetom sa 60% i više, jer se takvi u malom broju nalaze na evidenciji nezaposlenih.

Treba napomenuti, da je Federalni zavod za zapošljavanje na temelju potpisanog Aneksa Sporazuma od 22.07.2010. godine osigurao dodatna sredstva za realizaciju ovih programa, tako da su odlukom Upravnog vijeća Službe odobrena sredstva svim korisnicima koji su ispunjavali uvjete iz javnog poziva. Dodatna sredstva su osigurana za zapošljavanje mladih i invalida, a za program zapošljavanja žena nije bilo potrebe za dodatnim sredstvima.

U trećem kvartalu, realiziran je još jedan program koji je na osnovu Sporazuma sa Federalnim zavodom za zapošljavanje provela Služba i to:

- Program sufinanciranja obuke, dokvalifikacije i prekvalifikacije u cilju zapošljavanja 38 nezaposlenih osoba i za 19 već zaposlenih osoba koje će poslodavac zadržati u radnom odnosu, a inače im zbog ekonomske krize prijeti otkaz radnog odnosa. Sufinancirani iznos po jednoj osobi iznosi 1.500,00 KM, a ukupno odobrena sredstva iznose 85.500,00 KM.
- Program sufinanciranja informatičke obuke za 94 nezaposlene osobe u iznosu od 300,00 KM po jednom kandidatu. Ukupna sredstva za ovaj vid obuke iznose 28.200,00 KM, ukupna sredstava za cijeli program iznose 113.7000,00 KM.

Javni poziv za ovaj program je objavljen 07.08.2010. godine i nažalost zbog godišnjih odmora i pretrpanih termina za programe obuke, odziv na javni poziv je bio nedovoljan.

Komisija je završila svoj dio posla i predložila Upravnom vijeću da se odobre sredstva za obuku i dokvalifikaciju za dva poslodavca uz zapošljavanje 12 novih radnika i sredstva za zadržavanje 5 uposlenih radnika kojima prijeti otkaz radnog odnosa.

Za sufinanciranje informatičke obuke odobrena su sredstva za 7 nezaposlenih osoba a 41 zahtjev je odbijen zbog neispunjavanja uvjeta iz javnog poziva.

Obzirom da nisu utrošena sva odobrena sredstva, rok važenja javnog poziva se produžava do utroška sredstava.

Sumirajući navedeno, može se zaključiti da je Služba u ovom razdoblju radila vrlo aktivno na provođenju mjera aktivne politike i da je efekat provođenja ovih mjera zapošljavanje 282 nezaposlene osobe i to po sljedećim programima:

- Po programu zapošljavanja mladih (pripravnika)	162 osobe
- Po programu obuke i dokvalifikacije	86 osoba
- Po programu zapošljavanja invalida	12 osoba
- Po programu zapošljavanja žena	22 osobe

Ako se ovom broju dodaju ugovori čija je realizacija u tijeku, tj. zapošljavanje još 116 nezaposlenih, ukupno će po svim programima biti zaposleno 398 osoba sa evidencije nezaposlenih.

Služba je u okviru svojih zakonskih obveza i mogućnosti aktivno radila na provođenju drugih mjera aktivne politike u zapošljavanju koje ne iziskuju veća novčana izdvajanja, što će biti stalna aktivnost u narednom razdoblju.

Između ostalog, navodimo sljedeće aktivnosti:

Tijekom prve polovice tekuće godine uspostavljena je intenzivna suradnja sa tvrtkom Geneza d.o.o., u pronalaženju i odabiru kadra, prvenstveno invalidnih osoba za rad na novootvorenim radnim mjestima – radnik u call centru. Tvrtka Geneza d.o.o. Mostar je partner tvrtki „Geneza“ d.o.o. iz Hrvatske, koja postoji od 1998 godine s sjedištem u Zagrebu, i koja zapošljava 120 djelatnika, od kojih su 33 osobe sa invaliditetom, integriranih kroz vrlo sofisticirani sustav telekomunikacijskih usluga, uslijed čega je i izabrana za Poslodavca godine za osobe sa invaliditetom od strane UNDP – Program Ujedinjenih nacija. U okviru ove suradnje kontaktirane su nezaposlene invalidne osobe sa naše evidencije, te čak i invalidne osobe-korisnici Centra za socijalni rad grada Mostara, u svrhu pomoći toj teško zapošljivoj kategoriji u pronalaženju zaposlenja. Nakon preliminarnog odabira, proveden je selekcijski postupak za 32 invalidne nezaposlene osobe (psihološko testiranje i individualni intervju), što je do sada rezultiralo zapošljavanjem 15 nezaposlenih invalidnih osoba. Također je proveden selekcijski postupak za 40 nezaposlenih osoba sa područje naše županije za istu tvrtku, radno mjesto prodajni menadžer. Do ovog momenta zaposleno je 7 osoba odgovarajućeg profila.

Kako Službe za zapošljavanje Zapadno-hercegovačke i Hercegbosanske županije nemaju potreban kadar (psiholog) za obavljanje psihologijskog testiranja u okviru selekcijskog postupka, u suradnju sa Genezom d.o.o. i spomenutim županijskim službama za zapošljavanje naša Služba provela je i selekcijski postupak u Grudama za 25 osoba, te u Livnu za 10 nezaposlenih osoba. Suradnja će se nastaviti.

Predstavnici Zavoda Pailot iz Ljubljani su 12.02.2010. izvršili postupak izbora budućih trenera iz redova mladih nezaposlenih osoba visoke stručne spreme, u okviru projekta „Uspjet ću“. Cilj projekta je formirati jezgro stručnih suradnika (trenera) izvan županijske službe, koji će se baviti operativnim izvođenjem programa aktivne politike zapošljavanja, bazirajući se pri tome na potrebe, želje i mogućnosti nezaposlenih osoba. Projekt predviđa stručno osposobljavanje 15 visokoobrazovanih nezaposlenih osoba (trenera) u trajanju od četiri tjedna, usmjereno na razvoj i jačanje njihovih osobnih kompetencija, radi uspješnog uključivanja na tržište rada. Obuku ovih nezaposlenih osoba izvršili su treneri Zavoda „Pailot“, u suradnji sa trenerima Službe, u razdoblju od 08.03. – 02.04.2010. godine. Nakon obuke, predviđeno je da ovih 15 novoobučanih trenera iz redova nezaposlenih osoba u slijedećih 12 mjeseci rade sa drugim teško zapošljivim osobama u okviru posebno pripremljenih seminara i radionica (aktivno traženje posla i informiranje), te ih tako pripreme za tržište rada. Izvedba programa je u tijeku. Do sada je formirano te je obuka održana za 9 grupa nezaposlenih osoba. Nezaposlene osobe koje prođu kroz program će biti aktivno praćene u procesu pronalaženja zaposlenja.

U proteklom razdoblju pokrenute su i aktivnosti vezane sa profesionalno usmjeravanje učenika završnih razreda srednjih škola. Dana 23. 04. 2010. održana su dva sastanka sa predstavnicima srednjih škola sa područja grada Mostara u cilju informiranja o aktivnostima vezanim za profesionalno usmjeravanje u Službi za zapošljavanje HNŽ. Pozvano je 18 škola, po 9 na svaki sastanak. Sastancima su prisustvovali predstavnici iz 6 škola i to: Gimnazija Fra Grge Martića, Srednja medicinska škola sestara Milosrdnica, Srednja ekonomska škola Dr. Jozef Martinovića, Srednja turističko ugostiteljska škola, Srednja prometna škola i Srednja strojarska škola Fausta Vrančića. Prisutni su izrazili interes za profesionalno usmjeravanje, a pogotovo za informiranje o stanju na tržištu rada i generalno za aktivnosti Službe za zapošljavanje. Školama čiji se predstavnici nisu odazvali na sastanak, te onima koje nisu na području Mostara, dostavljeni su im materijali o značaju profesionalnog usmjeravanja, podaci o stanju na evidenciji nezaposlenih osoba, te o načinima ostvarivanja prava nezaposlene osobe. Također je napravljen pregled svih dostupnih fakulteta na području Federacije BiH, te su im ponuđene usluge profesionalnog informiranja.

U mjesecu svibnju 2010. slijedilo je testiranje i savjetovanje onih maturanata koji su izrazili interes i potrebu za profesionalnim usmjeravanjem.

Kroz testiranje je prošlo ukupno 34 učenika, a sa njih 31 je obavljeno i savjetovanje. Najbolja suradnja ostvarena je sa Gimnazijom Fra Grge Martića iz koje je testirano 19 i savjetovano 16 učenika. Također, dobra suradnja je ostvarena i sa Srednjom turističko ugostiteljskom školom iz koje je kroz kompletan proces profesionalnog usmjeravanja prošlo 14 učenika. Osim toga profesionalno usmjeravanje je prošao jedan maturant Opće gimnazije, jedna osoba koja je upućena iz Centra za mentalno zdravlje i jedan maturant osnovne škole.

Dana 28.04.2010. predstavnici Službe prisustvovali su sastanku u organizaciji Zavoda za školstvo Mostar. Tema sastanka bile su upisne kvote za upis u srednje škole u školskoj 2010.-11. godini. Predstavljeno je stanje na evidenciji nezaposlenih osoba i naglašena je potreba za suradnjom sa obrazovnim sustavom

u cilju stvaranja kvalificiranog kvadra, te su predstavljene aktivnosti Službe koje se provode u cilju smanjena nezaposlenosti u županiji.

U Zenici je u periodu 14.-15. svibnja održana obuka trenera aktivne politike zapošljavanja, za provođenje programa aktivne politike zapošljavanja. Prisustvovali su predstavnici trenera iz županijskih službi za zapošljavanje. Razmijenjena su iskustva u provođenju programa „Uspjet ću!“, te je predstavljen 5-dnevni program „Moj profesionalni put“.

14. 15 i 16. lipnja obavljen posjet Zavodu za zapošljavanje Crne Gore u organizaciji zavoda Papilot i Federalnog zavoda za zapošljavanje u cilju preuzimanja najboljih praksi u implementaciji projekta Papilot u Službi za zapošljavanje HNŽ.

Posjećen je Biro rada Podgorica, gdje je održan sastanak sa uposlenicima navedenog Biroa i predstavnicima svih županijskih službi iz Federacije BiH i Federalnog zavoda za zapošljavanje u cilju razmjene iskustava. Istog dana je posjećen i novootvoreni Centar za informiranje i profesionalno savjetovanje (CIPS) u Podgorici. Također je posjećen i Biroa rada Podgorica u Cetinju, gdje je također održan sastanak sa uposlenicima biroa.

U sklopu ustaljenih godišnjih aktivnosti, dana 28.06.2010. godine provedeno je profesionalno usmjeravanje za četiri osobe ometene u razvoju, u cilju davanja mišljenja o mogućnosti nastavka srednjoškolskog obrazovanja. Ove mlade osobe će školovanje nastaviti za zvanje pomoćnog kuhara, po prilagođenom nastavnom programu.

Dana 22.07.2010. godine, u prostorijama Federalnog zavoda za zapošljavanje, održan je sastanak Komisije za ocjenu uspješnosti realizacije Aneksa ugovora o provođenju dodatnih aktivnosti osposobljavanja stručnih radnika županijskih službi za zapošljavanje u okviru realizacije projekta „Centar za osposobljavanje stručnih radnika i za razvoj i implementaciju programa aktivne politike zapošljavanja“. Na osnovu uvida u cjelokupnu dokumentaciju, donesen je zaključak da je Zavod Papilot proveo sve aktivnosti o Aneksu ugovora. Pojedine aktivnosti su probile terminski okvir, dok su druge premašile predviđeni obuhvat učesnika.

Članovi Centra za razvoj i implementaciju programa aktivne politike zapošljavanja (CAPZ) su održali sastanak 25.08.2010. godine, posvećen realizaciji mjera aktivne politike zapošljavanja. Između ostalog, sastanak je sazvan da bi se dobili kvalitetni inputi u vezi sa mjerama aktivne politike zapošljavanja, a radi izrade dijela Programa rada i Financijskog plana Federalnog zavoda za zapošljavanje za 2011. godinu u tom domenu. Konstatirano je da će u 2011. godini biti osigurano više sredstava za programe zapošljavanja s obzirom na činjenicu da su prestale financijske obveze po osnovu Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji. Na slijedećem sastanku/radionici CAPZ-a, održanoj 21. i 22.10.2010. godine, razmatrali su se programi pripreme za zapošljavanje Uspjet ću, Moj profesionalni put te dvodnevni i jednodnevni informativni seminari za nezaposlene osobe. Dogovoreno je da se dvodnevni motivacijski seminar razdvoji na dvije jednodnevne radionice: Pisanje životopisa i Razgovor sa poslodavcem, za

koje će do slijedećeg sastanka, sredinom listopada, biti napravljena i radna uputstva o načinu izvođenja.

Županijske službe za zapošljavanje, Federalni zavod za zapošljavanje i MDG-F programa za zapošljavanja i zadržavanja mladih (YERP) potpisali su sporazum o provođenju Yerp projekta. Projekt je započeo sa realizacijom početkom 2010. godine, a zajednički ga provodi 5 UN agencija (UNDP, UNICEF, UNV, UNFPA i IOM), u partnerstvu sa lokalnim partnerima i institucijama.

Jedan od specifičnih ciljeva projekta je jačanje kapaciteta javnih zavoda za zapošljavanje u oblasti izrade i provođenja mjera za zapošljavanje mladih. Kako bi ovaj cilj bio ostvaren, te kako bi se poboljšao pristup mladih prema uslugama profesionalnog usmjeravanja, u okviru programa bit će uspostavljeno 17 Resursnih centara za zapošljavanje mladih pri županijskim službama za zapošljavanje širom BiH. Na osnovu održanih prezentacija i sastanaka sa predstavnicima županijskih službi za zapošljavanje i FZZ, županijske službe su odredile biroe za zapošljavanje u : Sarajevu, Goraždu, Zenici, Travniku, Bihaću, Mostaru, Livnu, Orašju, Širokom Brijegu i Tuzli, kao buduće resursne centre. Aktivnosti YERP-a kojima se pruža podrška nezaposlenim mladim ljudima će uključivati: savjetodavne usluge, obuku za traženje posla, izradu individualnih planova za zapošljavanje, profesionalno usmjeravanje te informacije o migracijama i pomoć u vezi sa migracijama. Svaki centar će imati 4 savjetnika. Dvojicu će angažirati i plaćati služba za zapošljavanje, a dvojica će se plaćati kroz Zajednički program. Od ovo dvoje, jedan će biti zaposlen kroz shemu za stjecanje radnog iskustva (na jednu godinu), a jedan će biti državni volonter UN-a, koji će se financirati kroz sporazum o podjeli troškova između UNDP-a i UNV-a.

U okviru ovog projekta, Služba i predstavnici MDG-F su dogovorili načelno koji su potrebni resursi za rekonstrukciju Službe u cilju otvaranja Centra za informiranje, savjetovanje i obuku (CISO), te je u tijeku odabir nacionalnog UN volontera-savjetnika.

Na osnovu Zakona o zapošljavanju stranaca, u ovom razdoblju je izdato 65 radnih dozvola od čega za državljane Hrvatske je izdato 54, Srbije 19, Kine 5, Makedonija 4, Austrije 32 i 12 dozvola za državljane ostalih zemalja.

Najviše stranih državljana je zaposleno u Mostaru i to 67, Čapljina 8, Konjicu 7, Prozor-Rama 2, Čitluk 6, Jablanica 1, Neum 3 i Stolac 3.

Po kvalifikacionoj strukturi za VSS je izdato 35 radnih dozvola, VŠS 8, za SSS 21, KV 8 i PK 25 dozvola.

Zbog odobrenih kvota u izdavanju radnih dozvola, Služba redovno dostavlja podatke o izdatim radnim dozvolama Agenciji za rad i zapošljavanje i nadležnom državnom ministarstvu.

2. Evidencije, analize i informiranje

Početkom 2010. godine na evidenciji nezaposlenih nalazile su se 29.596 nezaposlenih osoba, a koncem rujna bilo je 29.777, što je povećanje za 0,6 %.

Kvalifikacijska struktura nezaposlenih osoba koncem rujna 2010. i usporedni pregled na dan 31.12.2009. godine izgleda ovako:

Stupanj stručnog obrazovanja	Stanje 31.12.2009.		Stanje 30.09.2010.		INDEX 4 : 2
	Broj nezaposlenih	Udio	Broj nezaposlenih	Udio	
1	2	3	4	5	6
VSS	1.487	5,0	1.604	5,4	107,9
VŠS	723	2,4	821	2,8	113,6
SSS	7.891	26,6	8.237	27,7	104,4
NSS	0	0	0	0	0
VKV	176	0,6	160	0,5	90,9
KV	11.621	39,3	11.476	38,5	98,8
PKV	3.011	10,2	2.900	9,7	96,3
NKV	4.687	15,9	4.579	15,4	97,7
UKUPNO	29.596	100,0	29.777	100,0	100,6

Porast nezaposlenih osoba ostvaren je kod viših stupnjeva obrazovanja i to: kod VŠS za 13,6%, VSS za 7,9% i SSS za 4,4%, a kod ostalih stupnjeva zabilježen je pad i to: VKV za 9,1%, PKV za 3,7%, NKV za 2,3% i KV za 1,2%.

I relativni udio povećan kod SSS za 1,1%, VSS za 0,4% i VŠS za 0,4%, a smanjen kod KV za 0,8%, PKV za 0,5%, NKV za 0,5% i VKV za 0,1%.

Gledano po općinama porast nezaposlenih u odnosu na početak godine zabilježen je u Konjicu za 8,9% (ili 328 osoba), Jablanica za 5,7% (ili 108 osoba), Ravno za 3,2% (ili 1 osobu), Čitluk za 2,0% (ili 40 osoba) i Neum za 1,2% (ili 4 osobe).

Kod ostalih općina ostvaren je pad nezaposlenih osoba i to: Čapljina manje za 0,4% (ili 6 osoba), Mostar manje za 0,6% (ili 95 osoba), Prozor-Rama manje za 3,8% (ili 72 osobe) i Stolac manje za 5,5% (ili 123 osobe).

Struktura nezaposlenih osoba po stupnjevima stručnog obrazovanja je sljedeća:

PODRUŽNICA	UKUPNO	OD TOGA ŽENA	PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
			Čapljina	2.754	1.403	112	95	738	0	14
Čitluk	2.076	1.100	90	69	635	0	0	969	310	3
Jablanica	1.990	972	70	40	527	0	12	816	60	465
Konjic	3.999	1.923	120	59	862	0	9	1.386	32	1.531
Mostar	14.680	7.717	1.050	473	4.494	0	110	5.355	1.450	1.748
Neum	336	149	13	9	103	0	1	148	60	2
Rama- Prozor	1.801	866	70	39	373	0	0	739	33	547
Ravno	32	12	3	0	11	0	1	9	0	8
Stolac	2.109	975	76	37	494	0	13	898	583	8
Ukupno	29.777	15.117	1.604	821	8.237	0	160	11.476	2.900	4.579

Prema stupnju stručnog obrazovanja najveći udio je kod KV radnika 38,5%, zatim slijedi SSS 27,7%, NK 15,4%, PK 9,7%, VSS 5,4%, VŠS 2,8% i VKV 0,5%.

Najbrojnija zanimanja u pojedinim stupnjevima obrazovanja su kod:

NKV, radnici bez zanimanja 4.579, daktilografi 86, pomoćni kuhar 40,
 PKV i pomoćni građevinski radnik 36, pomoćni bojadisar 19, pomoćni tesar
 NSS: 17, pomoćni zidar 16, frizer za žene 11, konfekcijski krojač 8, itd.
 KV i prodavač 2.104, bravari 888, automehaničari 879, frizer za žene
 VKV: 639, konobar 590, kovinotokar 505, kuhar 490, vozač 452, itd.
 SSS: ekonomski tehničar 1.453, maturant gimnazije 1.185, strojarski
 tehničar 803, medicinski tehničar 395, tehničar za cestovni promet
 373, itd.

VŠŠ: ekonomist 180, nastavnik razredne nastave 95, nastavnik predškolskog odgoja 95, pravnik 86, nastavnik biologije i kemije 55, itd.

VSS: diplomirani pravnik 275, dipl. ekonomista 207, dipl. inženjer poljoprivrede 102, profesor engleskog jezika 93, dipl. pedagog 66, profesor hrvatskog jezika i književnosti 62, dipl. ekonomist – financijsko računovodstveni smjer 53, dipl. novinar 48, dipl. inženjer za računare 39, dipl. inženjer strojarstva 38, profesor njemačkog jezika 32, dipl. inženjer voćarstva i vinogradarstva 30, dipl. povjesničar profesor 27, dipl. kriminalist 25, itd.

Promatrano po godinama starosti struktura izgleda ovako:

Ukupno	GODINE STAROSTI										
	15-19 god.	20-24 god.	25-29 god.	30-34 god.	35-39 god.	40-44 god.	45-49 god.	50-54 god.	55-59 god.	60-64 god.	preko 65 god.
29.777	1.096	4.199	4.810	3.774	3.487	3.430	3.391	2.844	1.952	764	30

Sudjelovanje nezaposlenih osoba u dobi do 30 godina je 33,9% i za 3,4% više je od stanja krajem prošle godine.

Prema vremenu čekanja na zaposlenje situacija je sljedeća:

Ukupno	VRIJEME ČEKANJA NA ZAPOSLENJE									
	do 6 mjeseci	6-9 mjeseci	9-12 mjeseci	12-18 mjeseci	18-24 mjeseci	2-3 god.	3-5 god.	5-7 god.	7-9 god.	preko 9 god.
29.777	3.408	1.367	1.078	2.140	2.211	2.817	5.643	3.604	2.215	5.294

I dalje je zabrinjavajući podatak o velikom broju osoba koje čekaju na zaposlenje preko 5 godina (11.113 ili 37,3%), a posebno podatak da svaka peta nezaposlena osoba (ili 18%) posao čeka više od 9 godina.

Bez radnog iskustva na evidenciji se nalazi 12.725 osoba.

U ukupnom broju nezaposlenih nalazi se i 6.698 demobiliziranih branitelja, 471 članova porodica poginulih i nestalih boraca, 234 ratnih vojnih invalida, 16 invalida –civilnih žrtava rata i 131 ostalih invalida.

U odnosu na početak godine broj demobiliziranih branitelja smanjio se za 10,8% ili za 816 branitelja.

Tijekom promatranog razdoblja na evidenciju Službe prijavilo se 5.555 nezaposlenih osoba koje prvi put traži zaposlenje, što je za 3 % ili 184 osobe više nego u istom razdoblju prošle godine.

Najveći broj novoprijavljenih osoba u promatranom periodu zabilježen je u Mostaru (2.758), Konjicu (886), Čapljini (557), Jablanici (383), Čitluku (371), Prozor-Rami (288), Stocu (223), Neumu (84) i Ravnom (5).

Zbog neredovitog javljanja, zaposlenja, odustajanja od traženja zaposlenja, ažuriranja kartoteke ili drugih razloga sa evidencije u ovom periodu brisano je ukupno 5.374 nezaposlenih osoba što je za 5% više nego u istom razdoblju prošle godine.

U ovom razdoblju izrađeni su Izvještaj o radu Službe za 2009. godinu, Program rada Službe za 2010. godinu koji su usvojeni na Upravnom vijeću Službe, dostavljeni su na suglasnost Vladi HNŽ/HNK, a zatim distribuiran svim zainteresiranim subjektima, kao i Izvještaji o radu Službe za tri i šest mjeseci 2010. godine.

Na temelju rezultata istraživanja tržišta rada obavljenog krajem 2009. godine početkom godine je sačinjena Informacija o istraživanju tržišta rada u 2010. godini koju je razmatralo Upravno vijeće. Prikupljeni podaci služe za kratkoročna predviđanja na tržištu rada, vođenje upisne politike, te izradu konkretnih program zapošljavanja i stručne pripreme. Informacija je distribuirana svim zainteresiranim subjektima.

U organizaciji Zavoda Papilot Ljubljana organiziran je dvodnevni seminar za ravnatelje županijskih službi za zapošljavanje, koji se bavio tematikom poslovnog protokola. Seminar je održan u Ljubljani, Republika Slovenija, a istom prigodom je i upriličen redovni sastanak ravnatelja Federalnog zavoda te županijskih službi za zapošljavanje na temu Pregled aktivnosti u 2009. godini i plan aktivnosti u 2010. godini u okviru projekta „Centar za osposobljavanje stručnih radnika i za razvoj i implementaciju programa aktivne politike zapošljavanja“.

Početak veljače Ekspertna misija Europske komisije posjetila je Službu, u svrhu ocjene provedbe zahtjeva iz Mape puta za liberalizaciju viznog režima za građane BiH. Razgovaralo se o administrativnim kapacitetima za upravljanje i nadziranje legalnih migracijskih tokova, te o načinu rada i razmjeni informacija između Ministarstva sigurnosti – Službe za poslove sa strancima i nadležnih institucija u zapošljavanju prilikom provođenja postupka izdavanja radnih dozvola.

U izvještajnom razdoblju Službu je posjetio voditelj Regionalnog tranzicijskog centra Mostar. Razlog posjete bio je dogovor za suradnju vezano za tranziciju i prestanak vojne službe vojnim osobama u OS BiH. U OS BiH početkom 2010. i narednim godinama prestaje vojna služba vojnim osobama kojima ugovori o vojnoj službi ističu i ne mogu biti produženi uslijed zakonskih ograničenja. Projekt koji ima za cilj olakšati tranziciju otpuštenog vojnog personala, te njegovu reintegraciju i civilno društvo, nazvan je „Perspektiva“. Kako će otpušteno osoblje preći u kategoriju nezaposlenih osoba, predstavnik Regionalnog tranzicijskog centra

Mostar je zamolio za suradnju i omogućavanje što lakše registracije u nadležnim podružnicama te upućivanje tih osoba na obuke koje će dovesti do njihovog bržeg zapošljavanja.

02.03.2010. Hrvatski zavod za zapošljavanje – Područna služba Split je organizirala 3. sajam poslova Splitsko-dalmatinske županije kojem su prisustvovali i predstavnici Službe. Glavni cilj sajma bio je okupiti na jednom mjestu sve relevantne institucije na tržištu rada i omogućiti bolju usklađenost ponude i potražnje, kroz jačanje partnerstva za zapošljavanje, i na taj način sudjelovati u razvoju regionalnog gospodarstva.

Krajem ožujka u Mostaru je održan završni događaj LINK Projekta „Posao i poduzetništvo u Mostaru“ na temu – Uloga suradnje obrazovnog sustava i poslovnog sektora u kreiranju radnih mjesta. Sastanku su prisustvovali i predstavnici Službe i aktivno su učestvovali u izradi stručne podloge za provođenje ovog projekta.

Početak ožujka Misija OSCE-a u Mostaru je organizirala regionalni sastanak pod nazivom „Poboljšanje suradnje između romskih nevladinih organizacija i lokalnih organa vlasti u pogledu realizacije Akcionih planova za Rome“ kojem su nazočili i predstavnici Službe.

Početak travnja održan je redovni sastanak ravnatelja županijskih službi za zapošljavanje u prostorijama Federalnog zavoda za zapošljavanje u Sarajevu. Tijekom sastanka održana je prezentacija projekta Fostering Interventions form Rapid Market Advancement (FIRMA), koji sponzoriraju Američka agencija za međunarodno razvoj (USAID) i Švedska agencija za međunarodni razvoj i saradnju (SIDA). Osnovni cilj projekta FIRMA u Bosni i Hercegovini je poboljšanje „*sposobnosti učesnika na tržištu da se nose sa konkurentskim pritiskom i tržišnim zakonitostima unutar EU-a*“ kao ključne komponente kopenhagenskih ekonomskih kriterija za pristup Evropskoj uniji. FIRMA će se fokusirati na tri sektora bosanskohercegovačke privrede: drvoprerađivačka, turizam i metaloprerađivačka industrija.

Predstavljen je i program YERP, koji ima za cilj povećati kapacitete sustava obrazovanja i lokalnih zajednica koji su potrebni za poboljšanje zapošljavanja mladih, ojačati kapacitete javnih službi za zapošljavanje i civilnog društva za izradu i provođenje integriranih paketa mjera za zapošljavanje mladih i maksimizira pozitivan utjecaj na migracije mladih i istovremeno minimizira utjecaj nedozvoljenih migracija. Period implementacije projekta je tri (3) godine, a pri službama za zapošljavanje će biti uspostavljeno 17 resursnih centara za zapošljavanje mladih, opremljeno, upotpunjeno osobljem i operativno i to u Federaciji Bosne i Hercegovine u svakoj županiji po jedan i u RS-u šest centara. Predočen je plan aktivnosti za naredni period.

Također je predstavljen i Izvještaj o projektnom zadatku Analiza postojećeg informacionog sistema u tehničkom, pravnom i ekonomskom smislu, prijedlog održavanja postojećeg sistema i izrada tenderske dokumentacije za razvoj novog informacionog sistema i plana migracije.

U ovom razdoblju Služba za zapošljavanje je sudjelovala u istraživanju oko postignutih rezultata u implementaciji EU-VET programa srednjeg strukovnog obrazovanja, te kvalitativnih i kvantitativnih istraživanja u oblasti obrazovanja i tržišta rada.

Početak srpnja održan je redovni sastanak ravnatelja županijskih službi za zapošljavanje

u prostorijama Federalnog zavoda za zapošljavanje u Sarajevu. Na sastanku se razgovaralo o rezultatima programima aktivne politike zapošljavanja, i to : Programu sufinansiranja mladih bez radnog iskustva, Programu sufinansiranja zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih kategorija nezaposlenih osoba, te Programu sufinansiranja zapošljavanja žena. Dogovoreno je da se, po sumiranju pristiglih rezultata, vidi koliko sredstava nedostaje za realizaciju programa. Federalni zavod za zapošljavanje će u skladu sa mogućnostima sačiniti Izmjene i dopune Financijskog plana za 2010. godinu i nastojati osigurati sredstva za realizaciju programa po javnom pozivu. Također, ravnatelji županijskih službi su informirani o novom Projektom PIU-SESER-a, a pisani materijali u vezi sa istim će im biti dostavljan putem e-maila. Projekt se realizira iz sredstava Svjetske banke (WB) i Zavoda. Istaknuto je da je novim Projektom predviđena realizacija zapošljavanja osoba koje se ostale bez novčanih naknada po bilo kom osnovu (naknade razvojačenim braniteljima, invalidnine i sl.), te da bi trebalo predložiti predstavnicima PIU-SESER-a i WB da županijske službe imaju obavezu prema razvojačenim braniteljima za isplatu zaostalih neisplaćenih naknada, a da za to nemaju sredstava, te da se založe kod nadležnih organa kako bi se osigurala nedostajuća sredstva za isplatu zaostalih novčanih naknada, a time bi se stvorili uvjeti da se lakše ide u realizaciju novog Projekta.

U rujnu je održan redovni sastanak ravnatelja Federalnog zavoda za zapošljavanje i ravnatelja županijskih službi za zapošljavanje u prostorijama Federalnog zavoda za zapošljavanje u Sarajevu. Tema sastanka bila je upoznavanje sa Financijskim planom za 2011. godinu i procjena plana za 2012. i 2013. godinu, te dogovor o daljim aktivnostima. Tom prigodom su prisutni informirani da je Županijski sud u Mostaru razmatrao žalbe razvojačenih branitelja radi zaostalih potraživanja na ime neisplaćenih novčanih naknada u 2008. i 2009. godinu u skladu sa Zakonom o pravima demobiliziranih boraca i članova njihovih porodica, te donio rješenje da Služba za zapošljavanje HNŽ mora izvršiti isplatu zaostalih novčanih naknada razvojačenim braniteljima. S obzirom da Služba nema sredstva za isplatu navedenih novčanih naknada kao ni Vlada HNŽ, postoji mogućnost da Županijski sud donese rješenje o izvršenju, pa je mišljenja da bi trebalo nešto poduzeti kako do toga ne bi došlo. Razvojačeni branitelji su pokrenuli tužbe radi zaostalih potraživanja na ime neisplaćenih novčanih naknada i protiv Službi za zapošljavanje Srednjobosanske i Livanjske županije. Nakon iznesenih podataka i problema koje su zajedničke svim županijskim službama po ovoj temi, dogovoreno je da ravnatelj Federalnog zavoda organizira sastanak nadležnih ministara Perice Jelečevića, Zahida Crnkića i premijera Vlade Federacije BiH sa predstavnicima braniteljske organizacije kako bi se iznašle mogućnosti za konačno rješenje isplata novčane naknade za ovu populaciju. Potom su prisutni upoznati da je Upravni odbor Federalnog zavoda za zapošljavanje na sjednici održanoj

20.09.2010. godine jednoglasno donio Financijski plan za 2011. godinu i procjenu plana za 2012. i 2013. godinu. Financijski plan za 2011. godinu će biti realiziran pod pretpostavkom da županijske službe i Zavod nemaju nikakvih obaveza u vezi zaostalih naknada za razvojačene branitelje. Trogodišnje planiranje je vršeno na bazi dostavljenih inputa županijskih službi za zapošljavanje, odnosno prema listi prioriteta u vezi sa koordiniranjem aktivnosti na pripremi financijskih planova u skladu sa zaključcima sa sastanka ravnatelja javnih službi za zapošljavanje održanog 03.09.2009. godine.

23.04. održan je redovni sastanak ravnatelja Federalnog zavoda za zapošljavanje i ravnatelja županijskih službi za zapošljavanje u Tešnju. Predstavljani su ciljevi ELMO projekta s aspekta prednosti i obaveza javnih službi za zapošljavanje u okviru funkcioniranja Jedinog sustava registracije, kontrole i naplate doprinosa. Također su potpisani Sporazumi o financiranju Programa sufinanciranja zapošljavanja osoba sa invaliditetom i drugih teže zapošljivih kategorija nezaposlenih osoba, Programa sufinanciranja zapošljavanja žena, Programa sufinanciranja zapošljavanja mladih osoba bez radnog iskustva.

U sklopu projekta uvođenja standarda ISO 9001 : 2008, u posjetu Službi došli su predstavnici certifikacijske kuće TÜV iz Slavenskog Broda. Po prethodno utvrđenom planu izvršen je prvi nadzorni audit. Auditom su bili obuhvaćeni sektori središnje Službe, te 3 podružnice: Čitluk, Čapljina i Mostar – Odjeljenje 2. Ocjena auditora je pokazala da se procesi u Službi odvijaju u skladu sa standardima ISO 9001 : 2008, čime je Služba zadržala status certificirane ustanove.

Sredinom ožujka u prostorijama Službe održan je sastanak voditelja podružnica/biroa Službe za zapošljavanje. Tom prigodom govorilo se o stanju u županiji po pitanju redovnih novčanih naknada, o Javnom pozivu za Program sufinanciranja zapošljavanja od 15.03.2010., te o novim zakonskim regulativama, konkretno o Prestanku važenja Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji. Također su voditelji podružnica imali prigodu iznijeti svoja razmatranja o LMIS⁺ aplikaciji, u svrhu poboljšanja njene funkcionalnosti.

Krajem razdoblja Agencija za rad i zapošljavanje BiH je, u suradnji sa Hrvatskim zavodom za zapošljavanje, organizirala konferenciju pod nazivom „Priprema i izrada projekata za korištenje sredstava IPA fondova za prekograničnu suradnju – primjeri dobre prakse“. Sudionici su upoznati sa projektima koji se provode u Republici Hrvatskoj, te su postavljeni temelji za buduću međudržavnu suradnju.

08.04.2010. Službu su posjetili predstavnici Nacionalnog ureda za zaposljavanje i socijalna pitanja Madjarske, te im je tom prilikom prezentirano stanje na tržištu rada Hercegovačko-neretvanskoe županije, aktivna politika za zapošljavanje i mjere koje se provode na sprečavanju negativnih efekata ekonomske krize.

06.05.2010. Službu su posjetili predstavnici Zavoda za zapošljavanje Crne Gore. U posjetu su bile uključene prezentacija aktivnosti Službe, te posjete podružnicama/biroima rada.

U razdoblju od 3. – 6. lipnja u Mađarskoj su održani Sportski susreti zaposlenika službi za zapošljavanje, koje su po 19. put organizirane na međunarodnoj razini. U okviru susreta upriličene su i posjete lokalnim biroima rada, te predstavljeni načini rada i aktivnosti vezane uz posredovanje u zapošljavanju.

Nakon testne probe novog aplikacijskog programa LMIS⁺ izvršena je migracija – prijenos podataka iz dva ranija – stara programa. Migracija je uglavnom dobro obavljena (normalno podataka koji su se mogli migrirati i uparivati). Sredinom veljače prešlo se na paralelni rad na starim i novom programu na „živim“ podacima, kako bi se otklonili nedostaci pri migraciji podataka, unijela nova obilježja koja stari programi nisu sadržavali, te otklonili uočeni nedostaci – greške u ranijem programima. Istodobno se radilo na kreiranju izlaznih statističko-analitičkih tablica, obrazaca, formulara, potrebnih za svakodnevni rad za razinu savjetodavca, podružnici, središnjeg ureda Službe. Provjerava se ispravnost na taj način dobivenih podataka uspoređujući ih sa podacima iz starih programa. Otklanjanjem grešaka i nedostataka pri migraciji unosa podataka u stare programe, te potpunim unosom novih obilježja u svim modulima LMIS⁺, što se uskoro očekuje, definitivno će se novi program staviti u funkciju. Sukladno tomu osigurana je sva tehnička podrška: potrebna oprema, telekomunikacijska veze, pristupi, zaštita i sl. U ovom razdoblju izvršena je formalna kontrola izlaznih statističkih tablica iz kartona nezaposlene osobe.

Predstavnik Službe je nozočio sastanku u Federalnom zavodu za zapošljavanje u svezi izrade „Analize postojećeg informacijskog sustava u tehničkom, pravnom i ekonomskom smislu, prijedlog održavanja postojećeg sustava i izrada tenderske dokumentacije za razvoj novog u službama za zapošljavanje u Federaciji BiH“ kojeg je radila konzultantska kuća LUCID LINUX CONSULTING, te naknadno, u pismenoj formi dao primjedbe, sugestije i mišljenje s tim u svezi.

Suština materijala je raspisivanje tendera za izradu novog zajedničkog aplikacijskog programa za sve službe za zapošljavanje u Federaciji i za Federalni zavod za zapošljavanje, nakon propalog petogodišnjeg pokušaja sa EPIS-programom.

Obavljene su i određene pripreme za prelazak na rad u ELMO – programu – zajednički program MIO, zdravstvo, zapošljavanje i poreska uprava koji se odnosi na prikupljanje sredstava i praćenje utroška po korisnicima, umirovljenici, nezaposleni, zdravstveni osigurani i kako se ne bi dolazilo do duplih korisnika, te da se omogući elektronsko prijavljivanje, odjavljivanje i praćenje uplate određenih doprinosa.

U izvještajnom razdoblju napravljen je protokol za prijenos razmjenu podataka po ELMO – projektu. Sukladno tomu instaliranje VPN veza između Službe i Federalnog zavoda za zapošljavanje. Putem Federalnog zavoda za zapošljavanje osigurana je jednogodišnja licenca za antivirus program KARSPERSKY za sve radne stanice i servere u podružnicama i Središnjoj službi.

U svezi kontinuiranog ažuriranja evidencija nezaposlenih osoba podružnicama se redovito dostavljaju spiskovi novozaposlenih osoba od strane Zavoda MIO/PIO, a o

broju brisanih osoba sa evidencije koji su pronađeni na tim spiskovima redovito se izvještava Federalni zavod za zapošljavanje.

Podaci o broju novoprijavljenih osoba koje su ostale bez posla u BiH i inozemstvu u sklopu praćenja posljedica globalne ekonomske krize dostavljaju se redovito mjesečno Federalnom zavodu za zapošljavanje, Agenciji za rad i zapošljavanje, kao i resornom ministarstvu.

U sklopu aktivnosti objedinjavanja podataka o korištenju prava iz materijalno-socijalnog osiguranja prema jedinstvenom obrascu Federalnog zavoda za zapošljavanje dostavljaju se mjesečni podaci o korisnicima redovite novčane naknade, novčane naknade za razvojačene branitelje i korisnicima zdravstvenog osiguranja.

Na traženje Agencije za rad i zapošljavanje BiH, a za potrebe Vijeća ministara, dostavljeni su podaci o broju nezaposlenih osoba koje su se prijavile na evidenciju po prestanku radnog odnosa izvan BiH.

Na zahtjev Federalnog zavoda za statistiku dati su podaci o nezaposlenim osobama po starosnoj dobi i spolu, po dužini čekanja na zaposlenje, kao i pregled broja nezaposlenih osoba po zanimanjima.

Na traženje Federalnog zavoda za zapošljavanje a po zahtjevu Federalnog ministarstva sigurnosti dati su podaci o broju liječnika – neurokirurga, psihologa i pekara.

Za potrebe Vijeće ministara BiH Federalnom zavodu u dva navrata su dostavljeni podaci o broju nezaposlenih Roma na evidenciji po traženim obilježjima.

Na zahtjev Gradske uprave Mostar dostavljeni su im podaci o broju i strukturi mladih nezaposlenih osoba na evidenciji starosne dobi od 15-30 godina.

Na traženje Agrarnog informacijskog centra Sarajevo dostavljeni su im podaci o broju nezaposlenih dipl.inženjera poljoprivrede, njihovoj dužini čekanja na zaposlenje, broju traženih i broju zaposlenih inženjera poljoprivrede u zadnje tri godine.

Otvoreno društvo za razmjenu ideja „Odraž“, neprofitna nevladina organizacija koja je osnovana s ciljem promoviranja ljudskih prava, s posebnim naglaskom na slobodan pristup informacijama i edukaciji ponudila je besplatnu računalnu edukaciju na svojim Web stranicama. Svi zainteresiranim nezaposlenim osobama bile su dostupne skripte i multimedijalna prezentacija sedam osnovnih modula.

Vršena je redovita mjesečna dostava statističkih podataka o aktivnostima Službe Federalnom zavodu za zapošljavanje BiH, Federalnom i županijskom ministarstvu socijalne skrbi, raseljenih osoba i izbjeglica, Federalnom zavodu za statistiku, kao i njihovom odjeljenju za statistiku u županiji.

U promatranom razdoblju tiskano je devet brojeva «Statističkog biltena» i tri broja internog glasila „Zapošljavanje – informativni pregled“.

Služba ima zakonsku obvezu oglašavanja radnih mjesta i to je redovito vršeno putem radija Herceg-Bosne, lokalnih radio i TV postaja, kao i putem Internet stranice Službe (www.zzz-mostr.ba).

U ovom razdoblju zabilježeno je prosječno mjesečno preko 8.600 posjeta ovoj internet stranici.

U devet mjeseci ove godine objavljena su 102 natječaja u kojima je traženo 560 djelatnika.

U više navrata predstavnici Službe i podružnica sudjelovali su u emisijama Radio postaje Mostar, TV Mostar, Federalnoj TV, BHTV – 1, Radio H-B i portal Bljesak – Info i lokalnim postajama (Konjic i Jablanica itd.).

Više puta objavljuvani su članci u “Slobodnoj Dalmaciji” , “Večernjem listu”, «Dnevnom listu», «Dnevnom avazu», «Oslobođenju» i «Jutarnjim novinama» kao i u drugim tiskovinama o aktivnostima Službe.

3. Organizaciono-pravni i opći poslovi

1. Rad Upravnog vijeća

U izvještajnom razdoblju 2010. godine održano je pet sjednica Upravnog vijeća na kojima je:

- usvojen Izvještaj o radu Službe za zapošljavanje Hercegovačko-neretvanske županije-kantona u 2009. godini;
- usvojen Izvještaj o materijalno-financijskom poslovanju Službe u 2009. godini;
- usvojen Program rada Službe u 2010. godini;
- donesena odluka o raspisivanju natječaja za provođenje programa aktivne politike zapošljavanja u HNŽ;
- donesena odluka o isplati novčanih naknada razvojačenim braniteljima za mjesec kolovoz 2009.;
- donesena odluka o realizaciji Papirot programa „Uspjet ću“;
- donesena odluka o realizaciji Programa aktivne politike zapošljavanja u 2010.;
- razmatrana Informacija o istraživanju tržišta rada u 2010.;
- usvojen Izvještaj o radu Službe u prvom i drugom tromjesečju 2010.;
- usvojen Izvještaj o materijalno-financijskom poslovanju Službe u prvom i drugom tromjesečju 2010.;
- donesena odluka o realizaciji Programa aktivne politike zapošljavanja u 2010. koji financira Federalni zavod za zapošljavanje;
- rješavano po žalbama na odluke o dodjeli sredstava za poticaj upošljavanja.

Sa svih sjednica su izrađene odluke, ugovori i dr. materijali i dostavljeni nadležnim institucijama ili sektorima radi realizacije istih.

2. Materijalno osiguranje nezaposlenih osoba.

Ovaj vid materijalno pravne zaštite obuhvata ostvarivanje prava na novčanu naknadu, zdravstveno osiguranje i pravo na mirovinsko i invalidsko osiguranje sukladno Zakonu o posredovanju u zapošljavanju i socijalnoj sigurnosti neuposlenih osoba, Zakonu o zdravstvenom osiguranju i Zakonu o mirovinskom i invalidskom osiguranju. Ovome treba dodati i Zakon o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji, koji se primjenjuje od 01.05.2007.

Navedenim Zakonom, neuposleni razvojačeni branitelj ima pravo na novčanu naknadu za vrijeme neuposlenosti ovisno o vremenu provedenom u oružanim snagama. Visina te naknade iznosi 25% prosječne plaće u Federaciji iz prethodne godine, a isplaćivat će se za razdoblje od jedne do tri godine.

U izvještajnom razdoblju ova Služba je zaprimila 41 novi zahtjev neuposlenih razvojačenih branitelja i svi zahtjevi su riješeni.

Općinskom sudu u Konjicu i Mostaru podneseno je cca 400 tužbi odnosno prijedloga za izvršenje od strane razvojačenih branitelja zbog neisplaćenih novčanih naknada iz travnja, svibnja i lipnja 2008. godine. Ukoliko isto učine i ostali korisnici novčanih naknada, to bi značilo izdvajanje ogromnih finansijskih sredstava na ime ne samo novčanih naknada, nego i zateznih kamata, sudskih troškova, troškova odvjetnika, vještaka i sl.

U mjesecu svibnju i lipnju 2008. godine objavljen je Zakon o izmjenama i dopunama Zakona o pravima razvojačenih branitelja (dvije izmjene), ali je samo djelomično riješeno pitanje daljeg financiranja ove kategorije neuposlenih osoba. Naime, navedenim izmjenama utvrđena je obveza županijskih službi za zapošljavanje da osiguraju 50% svojih ukupnih prihoda za isplate novčanih naknada razvojačenim braniteljima, a razliku potrebnih sredstava treba osigurati Federacija i županije.

Ovakvim zakonskim rješenjem upitne su sve temeljne zadaće Službe (aktivna politika zapošljavanja, ostvarivanje zdravstvenog osiguranja, pravo na novčanu naknadu iz radnog odnosa, mirovinsko i invalidsko osiguranje, i dr.).

Još uvijek nisu isplaćene novčane naknade ovoj kategoriji neuposlenih osoba za tri mjeseca iz 2008. godine, za razdoblje rujna 2009. – prosinac 2009., niti za mjesec ožujak i travnja 2010. godine.

Krajem veljače 2010. stupio je na snagu Zakon o prestanku primjene Zakona o pravima razvojačenih branitelja i članova njihovih obitelji, kojim prestaju prava na novčanu naknadu temeljem sudjelovanja u obrani BiH svim razvojačenim braniteljima zaključno sa 30. travnjem 2010. Sukladno tomu doneseno 1210 rješenja o prestanku prava na novčanu naknadu. Važno je napomenuti da je Služba zaprimila veliki broj žalbi na ta rješenja koja prosljeđuje Federalnom zavodu za zapošljavanje kao drugostupanjskom tijelu. Do sada su sve žalbe odbijene i potvrđena su prvostupanjska rješenja.

Tijekom izvještajnog razdoblja u Službi je zaprimljeno 1870 zahtjev za ostvarivanje prava na novčanu naknadu temeljem prethodnog radnog odnosa. Svi su blagovremeno riješeni. Značajno je porastao broj korisnika ovog prava sa

tendencijom daljeg rasta. Prosječno vrijeme korištenja je šest mjeseci, a visina te naknade je cca 320,00 KM.

Pravo na zdravstveno osiguranje ostvarilo je prosječno mjesečno 18.669 osoba.

Pravo na uplatu doprinosa za mirovinsko i invalidsko osiguranje stječu, sukladno članku 31. Zakona o posredovanju, one neuposlene osobe kojima nedostaje do tri godine staža osiguranja kako bi ostvarile pravo na mirovinu. U izvještajnom razdoblju za 31 osobu je uplaćen doprinos za mirovinsko i invalidsko osiguranje, čime su stečeni uvjeti za njihov odlazak u mirovinu.

3. Kadrovi i opremljenost prostora

Na kraju rujna 2010. Služba je imala 69 uposlenih djelatnika, od čega njih 27 ima visoku stručnu spremu, 19 VŠS, VKV – 1, SSS 18 i 4 NK.

U Središnjoj službi u Mostaru trenutno je uposleno 30 djelatnika, a 39 su uposlenici podružnica. Matična evidencija uposlenih u Službi, vodi se sukladno Zakonu, a od siječnja 2008. godine se koristi program koji omogućava dostupnost podataka vezanih za kvalifikacionu, spolnu, starosnu strukturu, duljinu ukupnog radnog staža i sl.

Središnja služba i podružnice su smješteni u prostorima koji su u vlasništvu Službe. Renovirane su i adaptirane prostorije u podružnicama Jablanica i Konjic, kao i dio podrumskih prostorija poslovne zgrade Središnje službe u Mostaru, u koje je smještena arhiva Službe. Osigurana je i tehnička zaštita poslovnih prostorija Službe i njenih podružnica.

Tijekom izvještajnog razdoblja u Sektoru za organizaciono-pravne i opće poslove urađeni su svi tekući poslovi u svezi izrade odluka, raznih ugovora, tumačenja propisa i sl., a potom poslovi zavođenja prispjele pošte (1437 predmeta) i dostave nadležnim referentima na rješavanje i arhiviranje iste, tipkanje svih materijala itd.

Vršeno je održavanje objekata i opreme sukladno potrebama i raspoloživim financijskim sredstvima.

4. Materijalno-financijski poslovi

Ukupni prihodi i primici ostvareni u proteklom razdoblju iznose 7.916.002,00 KM. Sastoje se od poreznih prihoda u iznosu od 6.331.848,00 KM; neporeznih prihoda u iznosu od 13.215,00 KM, primljenih otplata datih zajmova u iznosu od 15.350,00 KM i primitaka za poticaj upošljavanja, novčane naknade razvojačenim braniteljima i novčane naknade temeljem prestanka radnog odnosa u iznosu od 1.555.589,00 KM. 80% ukupnih prihoda i primitaka čine porezni prihodi, tj. prihodi od doprinosa za osiguranje od neuposlenosti koji obveznici uplaćuju po stopi od 2% na bruto

plaće. 70 % obračunatog doprinosa obveznik uplaćuje na račun Županijske službe za zapošljavanje, a 30 % na račun Federalnog zavoda za zapošljavanje. Od 01.01.2009. godine stopa doprinosa je smanjena sa 2,5% na 2,00 % tj. za 20%.

Neporezni prihodi odnose se na prihode od kamata, prihode od usluga građanima i ostale prihode. Primici iz Federalnog zavoda za zapošljavanje i Ministarstva financija F BiH odnose se na sredstva za poticaj upošljavanja u iznosu od 88.420,00 KM, sredstva za novčane naknade razvojačenim braniteljima u iznosu od 1.042.226,00 KM i sredstva za isplatu novčanih naknada temeljem prestanka radnog odnosa u iznosu od 424.943,00 KM.

Ukupno ostvareni prihodi manji su u odnosu na planirane radi manje uplaćenih doprinosa u odnosu na planirane za oko 5%, dok ukupno ostvareni prihodi i primici prate planirane. Realizirana sredstva za poticaj upošljavanja odnose se na ugovore iz prethodnih godina u iznosu od 15.260,00 KM, a ostatak sredstava na ugovoru iz 2010. godine.

Ukupni rashodi iznose 8.314.087,00 KM. Sastoje se od izdataka za: plaće i naknade troškova uposlenim, doprinose poslodavcima i ostale doprinose, materijal i ostale usluge, tekuće grantove pojedincima na temelju materijalno socijalne sigurnosti neuposlenih osoba, ostale grantove, za financiranje upošljavanja i nabavku stalnih sredstava.

U ukupnim izdacima najveću stavku čine izdaci za materijalno socijalnu sigurnost neuposlenih osoba i poticaj upošljavanja što iznosi oko 74% ukupnih rashoda.

Izdaci za materijalno osiguranje neuposlenih osoba iznose 5.803.552,00 KM, a sastoje se od izdataka za novčane naknade po osnovu radnog odnosa u iznosu od 2.672.785,00 KM za 857 korisnika prosječno mjesečno, izdataka za novčane naknade za razvojačene branitelje u iznosu od 1.823.116,00 KM za mjesec kolovoz 2009., siječanj i veljaču 2010. godine za 3917 korisnika prosječno mjesečno, izdataka za zdravstveno osiguranje u iznosu od 1.226.914,00 KM za 18.669 korisnika prosječno mjesečno i izdataka za dokup staža za neuposlene osobe koje ispunjavaju uvjete za dokup staža u iznosu od 80.737,00 KM za 31 osobu.

Plaće i naknade troškova uposlenim iznose 1.696.593,00 KM od čega bruto plaće iznose 1.378.705,00 KM, naknade uposlenim i naknade članovima Upravnog vijeća 317.888,00 KM.

Broj uposlenih osoba na dan 30.09.2010. godine je 70 uposlenih osoba.

Novčane naknade razvojačenim braniteljima isplaćene su za mjesec kolovoz 2009. i siječanj i veljaču 2010. godine u iznosu od 1.823.116,00 KM i to iz sredstava Ministarstva financija F BiH u iznosu od 1.037.526,00 KM i sredstava Službe u iznosu od 785.590,00 KM. Na tekuća sredstva Službe odnosi se 387.505,00 KM i sredstva rezervi namijenjena za poticaj upošljavanja i materijalno osiguranje neuposlenih osoba 398.085,00 KM. Sredstva rezervi korištena za isplatu novčanih

naknada za razvojačene branitelje za kolovoz 2009. godine isplaćenih u prvom kvartalu su vraćena u rezervu iz tekućih sredstava ostvarenih u drugom kvartalu. Sredstva rezervi u iznosu od 398.085,00 KM odnose se na isplatu novčanih naknada za siječanj i veljaču 2010. godine.

Doprinosi poslodavca i ostali doprinosi iznose 153.637,00 KM, a odnose se na zakonom propisane doprinose na plaće.

Izdaci za materijal i usluge iznose 293.169,00 KM. Odnose se na nabavku materijala i usluge nastale obavljanjem djelatnosti Službe.

Za financiranje upošljavanja planirana su sredstva u iznosu od 1.000.000,00 KM, a utrošena sredstva iznose 309.498,00 KM kroz programe upošljavanja. Na programe iz prethodnih godina odnosi se 15.260,00 KM, a na programe odobrene u 2010. godini 294.238,00 KM. Na sredstava iz Federalnog zavoda odnosi se 73.160,00 KM i sredstva Službe 221.078,00 KM.

Tekući grantovi iznose 24.250,00 KM, a odnose se na potpore pojedincima i neprofitnim organizacijama.

Za nabavku opreme planirana su sredstva u iznosu od 149.500,00 KM. Utrošena sredstva iznose 33.388,00 KM, za nabavku opreme u Središnjoj službi i podružnicama u iznosu od 20.700,00 KM i rekonstrukciju i održavanje u iznosu od 12.688,00 KM.

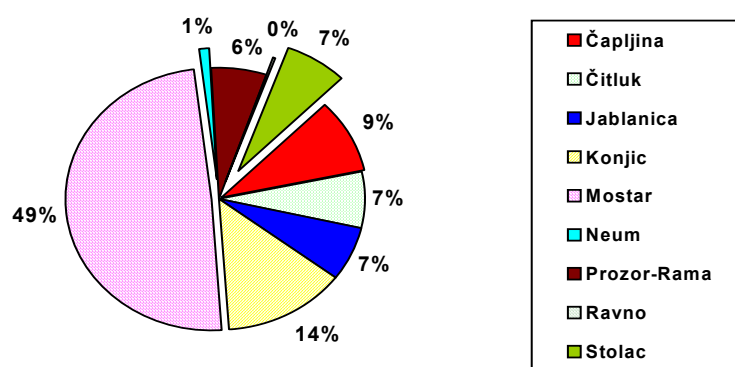
Za tekuću rezervu sredstva nisu izdvojena radi nedostatka sredstava i ostvarenja viška rashoda nad prihodima.

Višak rashoda nad prihodima iznosi 398.085,00 KM i pokriven je iz sredstava rezervi namijenjenih za poticaj upošljavanja i materijalno osiguranje neuposlenih osoba.

Prihodi od doprinosa veći su u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 4% jer su u prethodnoj godini uplate doprinosa bile male radi početka primjene Zakona o porezu na plaće. Prihodi od doprinosa u odnosu na planirane su manji za oko 5% što je posljedica krize i inače manjih uplata doprinosa u prvom kvartalu. Ukupni rashodi su manji u odnosu na isto razdoblje prethodne godine za 20% radi smanjenih primitaka i isplata novčanih naknada razvojačenim braniteljima koje su isplaćene samo za tri mjeseca. Ostali izdaci za materijalno osiguranje neuposlenih osoba su veći u odnosu na isto razdoblje prethodne godine tako da su novčane naknade iz radnog odnosa veće su za 16%, a broj korisnika se povećao sa 777 prosječno mjesečno na 857 korisnika. Broj korisnika zdravstvenog osiguranja se povećao sa 17.674 prosječno mjesečno na 18.669 korisnika.

PREGLED
STANJA I FLUKTUACIJE NEZAPOSLENIH OSOBA U RAZDOBLJU I – IX 2010. GODINE

PODRUŽNICA	Stanje na dan 31.12.2009	I - IX 2010. GODINE				INDEKS 6 : 2
		broj novoprijavljenih	brisani zbog zaposlenja	brisani ostali razlozi	Stanje 30. 9. 2010.	
1	2	3	4	5	6	7
ČAPLJINA	2764	557	274	293	2754	99,6
ČITLUK	2036	371	239	92	2076	102,0
JABLANICA	1882	383	193	82	1990	105,7
KONJIC	3671	886	407	151	3999	108,9
MOSTAR	14775	2758	1562	1291	14680	99,4
NEUM	332	84	59	21	336	101,2
PROZOR -RAMA	1873	288	107	253	1801	96,2
RAVNO	31	5	1	3	32	103,2
STOLAC	2232	223	205	141	2109	94,5
UKUPNO	29596	5555	3047	2327	29777	100,6

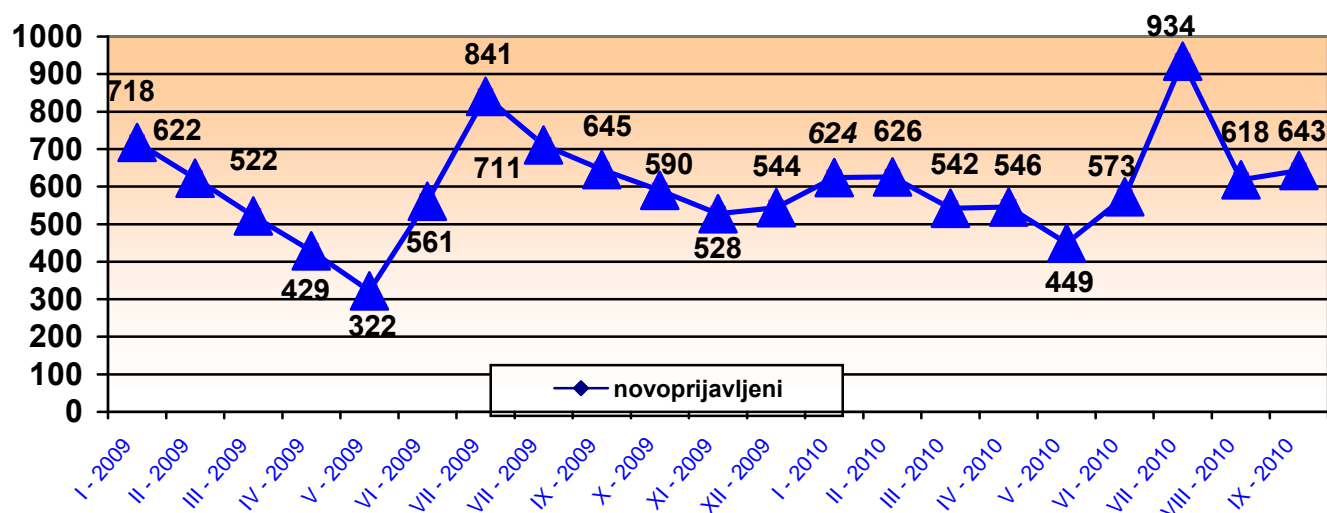

GRAFIKON –1
UČEŠĆE NEZAPOSLENIH OSOBA PO OPĆINAMA NA DAN 30.9. 2010.

PREGLED
BROJA NOVOPRIJAVLJENIH OSOBA NA EVIDENCIJI NEZAPOSLENIH
U RAZDOBLJU I – IX 2010. GODINE
- PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -

PODRUŽNICA	Ukupno	Od toga žena	STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	557	267	64	28	168	0	1	191	41	64
ČITLUK	371	191	43	29	126	0	0	156	14	3
JABLANICA	383	175	32	13	98	0	1	152	2	85
KONJIC	886	448	93	26	259	0	3	299	15	191
MOSTAR	2758	1397	481	181	1003	0	6	798	163	126
NEUM	84	44	7	3	29	0	0	37	8	0
PROZOR RAMA	288	130	33	13	63	0	0	131	0	48
RAVNO	5	3	3	0	1	0	0	0	0	1
STOLAC	223	113	41	12	67	0	1	71	31	0
UKUPNO	5555	2768	797	305	1814	0	12	1835	274	518

GRAFIKON -2
PREGLED NOVOPRIJAVLJENIH OSOBA NA EVIDENCIJU NEZAPOSLENIH PO MJESECIMA

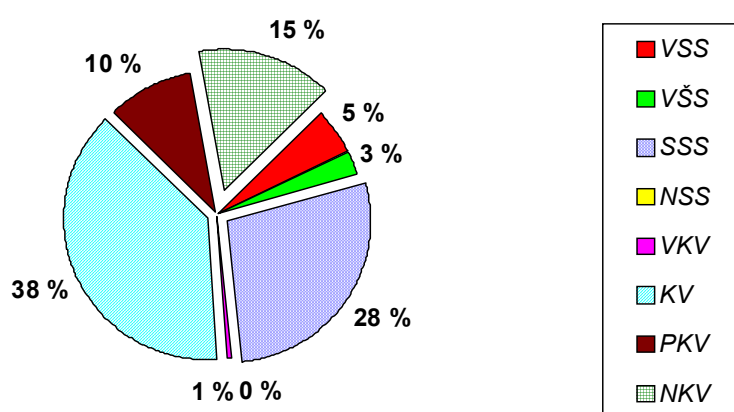
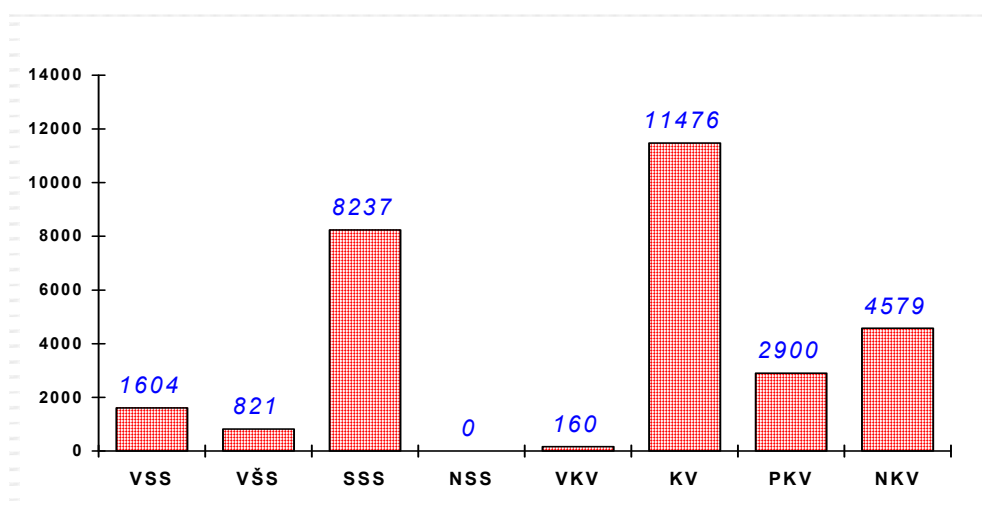
**PREGLED
BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA NA EVIDENCIJI
NA DAN 30.09.2010. GODINE**

- PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA I SPOLU -

PODRUŽNICA	UKUPNO		STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	Svega	2754	112	95	738	0	14	1156	372	267
	Žena	1403	62	76	430	0	1	513	169	152
ČITLUK	Svega	2076	90	69	635	0	0	969	310	3
	Žena	1100	66	51	355	0	0	448	177	3
JABLANICA	Svega	1990	70	40	527	0	12	816	60	465
	Žena	972	40	19	326	0	0	293	26	268
KONJIC	Svega	3999	120	59	862	0	9	1386	32	1531
	Žena	1923	76	36	504	0	0	613	10	684
MOSTAR	Svega	14680	1050	473	4494	0	110	5355	1450	1748
	Žena	7717	736	325	2624	0	8	2122	827	1075
NEUM	Svega	336	13	9	103	0	1	148	60	2
	Žena	149	6	8	50	0	0	63	21	1
PROZOR - RAMA	Svega	1801	70	39	373	0	0	739	33	547
	Žena	866	36	28	248	0	0	321	11	222
RAVNO	Svega	32	3	0	11	0	1	9	0	8
	Žena	12	2	0	6	0	0	3	0	1
STOLAC	Svega	2109	76	37	494	0	13	898	583	8
	Žena	975	49	31	266	0	0	307	317	5
UKUPNO Hercegovačko- neretvanska županija/ kanton	Svega	29777	1604	821	8237	0	160	11476	2900	4579
	Žena	15117	1073	574	4809	0	9	4683	1558	2411

**NEZAPOSLENE OSOBE NA EVIDENCIJI NA DAN
30. 09. 2010.g.
-PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -**

Stupanj stručnog obrazovanja	Broj radnika	Udio %
VSS	1604	5,4
VŠS	821	2,8
SSS	8237	27,7
NSS	0	-
VKV	160	0,5
KV	11476	38,5
PKV	2900	9,7
NKV	4579	15,4
UKUPNO	29777	100,0

**GRAFIKON- 3
NEZAPOSLENE OSOBE PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA NA DAN 30.09.2010.god.**

PREGLED
BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA PO DUŽINI ČEKANJA NA ZAPOSLENJE
I STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA
NA DAN 30.09.2010. GODINE

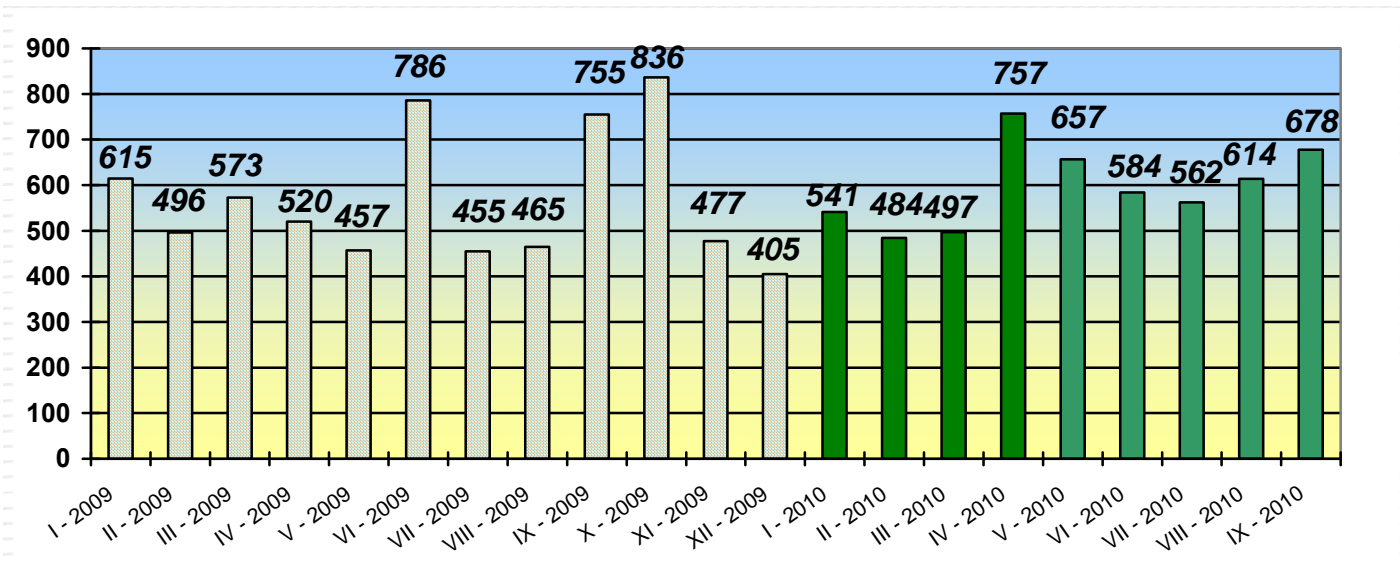
VRIJEME čekanja na zaposlenje		Ukupno	STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
do 6 mjeseci	Ukupno	3408	435	144	1138	0	9	1237	138	307
	Žene	1795	295	96	698	0	0	467	82	157
od 6 – 9 mjeseci	Ukupno	1367	142	52	458	0	4	472	124	115
	Žene	645	90	33	238	0	0	169	58	57
od 9 – 12 mjeseci	Ukupno	1078	132	47	387	0	3	305	82	122
	Žene	584	90	37	218	0	0	129	44	66
od 12 – 18 mjeseci	Ukupno	2140	211	82	666	0	5	898	22	256
	Žene	1041	139	53	354	0	0	363	11	121
od 18 – 24 mjeseca	Ukupno	2211	169	58	757	0	10	782	193	242
	Žene	1203	117	37	388	0	1	401	96	163
od 2 – 3 godine	Ukupno	2817	189	78	737	0	20	1080	307	406
	Žene	1747	128	54	392	0	2	851	123	197
od 3 – 5 godina	Ukupno	5643	184	136	1486	0	19	2249	571	998
	Žene	2530	118	94	805	0	1	617	376	519
od 5 – 7 godina	Ukupno	3604	68	73	850	0	22	1553	386	652
	Žene	1512	52	53	498	0	2	408	176	323
od 7 – 9 godina	Ukupno	2215	42	44	532	0	22	976	241	358
	Žene	1022	23	35	318	0	2	363	126	155
preko 9 godina	Ukupno	5294	32	107	1226	0	46	1924	836	1123
	Žene	3038	21	82	900	0	1	915	466	653
UKUPNO	Ukupno	29777	1604	821	8237	0	160	11476	2900	4579
	Žene	15117	1073	574	4809	0	9	4683	1558	2411

PREGLED
BROJA NEZAPOSLENIH OSOBA PO STAROSNOJ DOBI
I STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA
NA DAN 30.09.2010. GODINE

Starosna dob		Ukupno	STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
15-19 g	Ukupno	1096	0	0	284	0	0	734	33	45
	Žene	422	0	0	141	0	0	241	24	16
20-24g	Ukupno	4199	93	82	1562	0	0	1681	375	406
	Žene	1854	71	63	698	0	0	664	193	165
25-29g	Ukupno	4810	782	190	1496	0	3	1576	344	419
	Žene	2570	543	138	821	0	0	722	169	177
30-34g	Ukupno	3774	295	189	1030	0	0	1436	418	406
	Žene	2023	191	149	622	0	0	657	152	252
35-39g	Ukupno	3487	106	94	821	0	2	1397	546	521
	Žene	2081	81	62	561	0	1	672	349	355
40-44g	Ukupno	3430	125	55	918	0	2	1485	301	544
	Žene	1862	84	31	642	0	1	684	132	288
45-49g	Ukupno	3391	69	60	1150	0	20	1244	310	538
	Žene	1740	46	41	760	0	2	463	167	261
50-54g	Ukupno	2844	67	75	664	0	58	1035	169	776
	Žene	1276	33	51	401	0	2	305	130	354
55-59g	Ukupno	1952	44	49	225	0	46	702	278	608
	Žene	957	19	30	127	0	3	234	149	395
60-64g	Ukupno	764	20	26	80	0	29	180	124	305
	Žene	324	4	8	34	0	0	41	93	144
65 i više	Ukupno	30	3	1	7	0	0	6	2	11
	Žene	8	1	1	2	0	0	0	0	4
UKUPNO	Ukupno	29777	1604	821	8237	0	160	11476	2900	4579
	Žene	15117	1073	574	4809	0	9	4683	1558	2411

PREGLED
BROJA BRISANIH OSOBA SA EVIDENCIJE
U RAZDOBLJU I – IX 2010. GODINE
- PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -

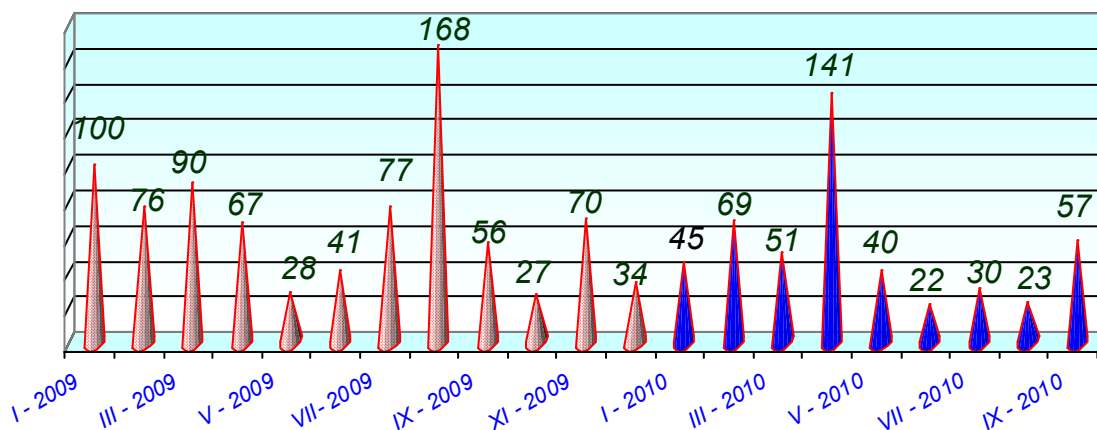
PODRUŽNICA	SVEGA	od toga ŽENA	STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	567	225	67	21	139	0	4	186	75	75
ČITLUK	331	189	40	24	101	0	0	128	35	3
JABLANICA	275	115	33	8	72	0	0	108	8	46
KONJIC	558	257	56	16	161	0	2	209	5	109
MOSTAR	2853	1258	395	111	837	0	18	1054	162	276
NEUM	80	38	9	2	22	0	0	39	8	0
PROZOR-RAMA	360	94	29	12	56	0	0	136	10	117
RAVNO	4	2	2	0	2	0	0	0	0	0
STOLAC	346	180	49	13	78	0	4	120	82	0
UKUPNO	5374	2358	680	207	1468	0	28	1980	385	626

GRAFIKON-4
BROJ BRISANIH OSOBA SA EVIDENCIJE PO MJESECIMA

**PREGLED
BROJA POTREBA ZA RADNICIMA
U RAZDOBLJU I - IX 2010. GODINE
- PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -**

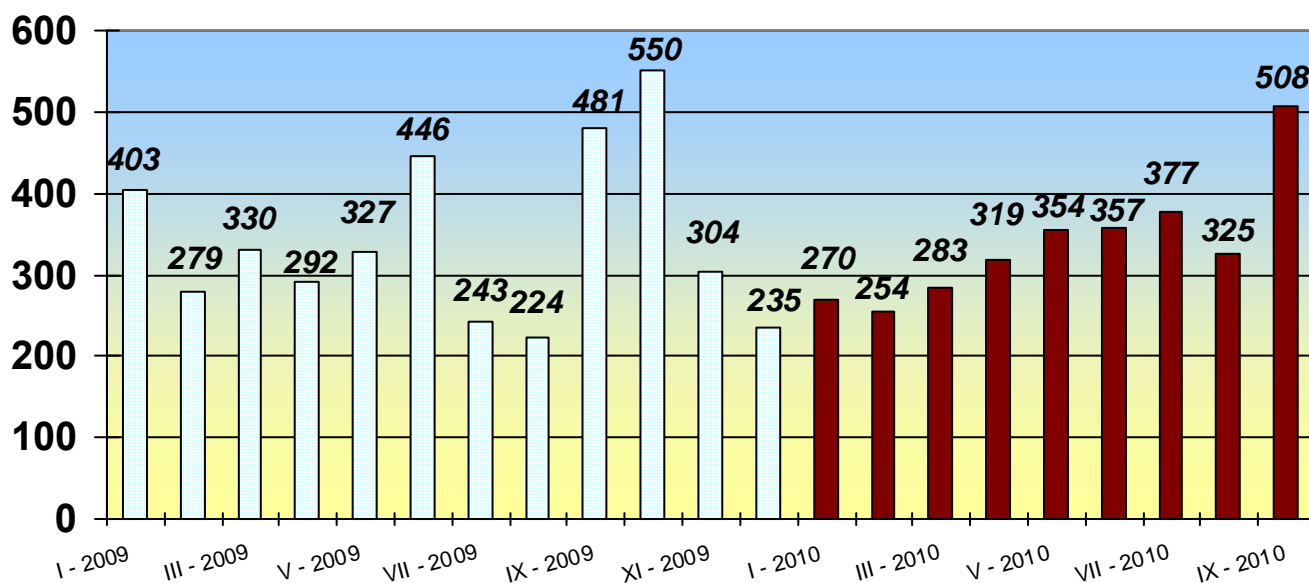
PODRUŽNICA	Svega iskazane potrebe	od toga :		STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
		Neodređeno	Određeno	VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	10	2	8	9	0	1	0	0	0	0	0
ČITLUK	3	2	1	0	2	0	0	0	1	0	0
JABLANICA	79	48	31	10	6	23	0	1	31	0	8
KONJIC	165	11	154	20	4	60	0	0	76	0	5
MOSTAR	221	96	125	76	29	103	0	2	11	0	0
NEUM	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
PROZOR-RAMA	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
RAVNO	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
STOLAC	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
UKUPNO Herc.- neretv.župan.	478	159	319	115	41	187	0	3	119	0	13

**GRAFIKON -5
BROJ ISKAZANIH POTREBA ZA RADNICIMA PO MJESECIMA**

**PREGLED
BROJA OSOBA KOJE SU SE ZAPOSILE SA EVIDENCIJE
U RAZDOBLJU I – IX 2010. GODINE**

PODRUŽNICA	SVEGA	OD TOGA ŽENA	STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	274	144	55	15	99	0	1	87	15	2
ČITLUK	239	146	38	22	84	0	0	84	11	0
JABLANICA	193	83	31	8	54	0	0	81	2	17
KONJIC	407	172	48	11	113	0	2	169	0	64
MOSTAR	1562	770	351	93	556	0	4	469	41	48
NEUM	59	28	7	1	13	0	0	33	5	0
PROZOR-RAMA	107	55	21	8	23	0	0	40	1	14
RAVNO	1	1	0	0	1	0	0	0	0	0
STOLAC	205	119	44	10	37	0	0	71	43	0
UKUPNO Herc.- neretv.župan.	3047	1518	595	168	980	0	7	1034	118	145

**GRAFIKON – 6
BROJ ZAPOSLENIH OSOBA SA EVIDENCIJE PO MJESECIMA**

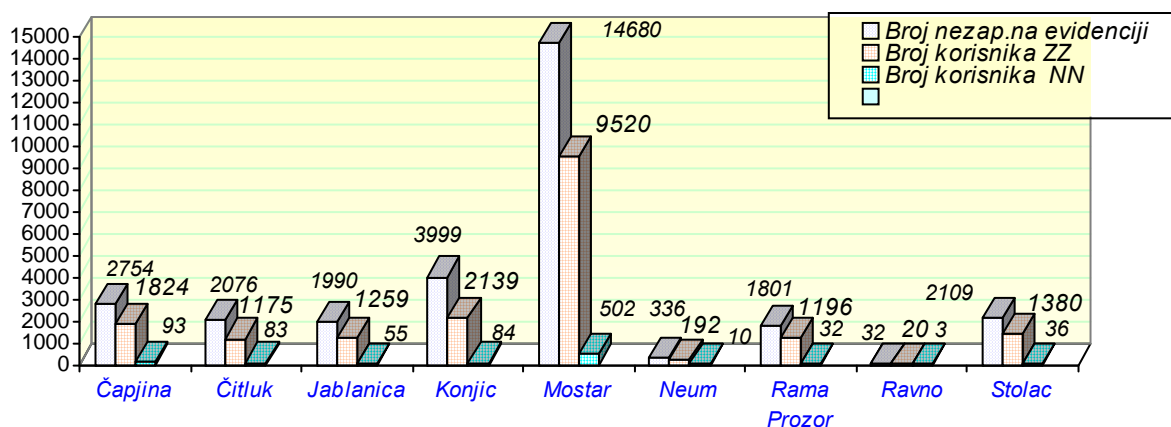

**PREGLED
BROJA PRESTANKA RADNOG ODNOSA
U RAZDOBLJU I- IX 2010.GODINE
--PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA--**

PODRUŽNICA	svega	OD TOGA ŽENA	STUPANJ STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	207	106	12	6	67	0	0	98	21	3
ČITLUK	158	71	5	7	59	0	0	83	4	0
JABLANICA	198	81	8	8	53	0	1	89	1	38
KONJIC	535	250	34	19	110	0	21	204	2	145
MOSTAR	1355	720	177	83	522	0	5	433	73	62
NEUM	48	30	0	1	19	0	0	24	4	0
PROZOR-RAMA	114	51	5	3	28	0	0	49	0	29
RAVNO	3	0	2	0	1	0	0	0	0	0
STOLAC	95	53	14	3	32	0	0	31	15	0
UKUPNO Herc.- neretv.župan.	2713	1362	257	130	891	0	27	1011	120	277

**PREGLED BROJA KORISNIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I
NOVČANE NAKNADE NA EVIDENCIJI
- NA DAN 30. 09. 2010. GODINE -**

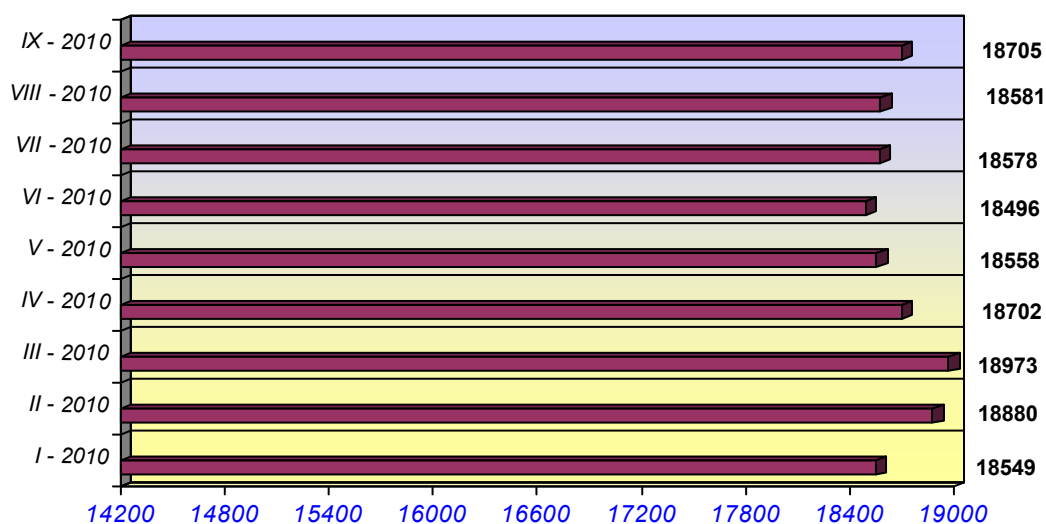
PODRUŽNICA	BROJ NEZAPOSLENIH OSOBA NA DAN 30.09.2010.	BROJ KORISNIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE	BROJ KORISNIKA NOVČANE NAKNADE
<i>ČAPLJINA</i>	2754	1824	93
<i>ČITLUK</i>	2076	1175	83
<i>JABLANICA</i>	1990	1259	55
<i>KONJIC</i>	3999	2139	84
<i>MOSTAR</i>	14680	9520	502
<i>NEUM</i>	336	192	10
<i>PROZOR -RAMA</i>	1801	1196	32
<i>RAVNO</i>	32	20	3
<i>STOLAC</i>	2109	1380	36
UKUPNO	29777	18705	898

**GRAFIKON-7
BROJ KORISNIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I NOVČANE NAKNADE
PO OPĆINAMA NA DAN 30.09.2010. GODINE**

PREGLED
BROJA KORISNIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE
NA EVIDENCIJI NA DAN 30.09. 2010 . GODINE
--PO STUPNJU STRUČNE OBRAZOVANJA --

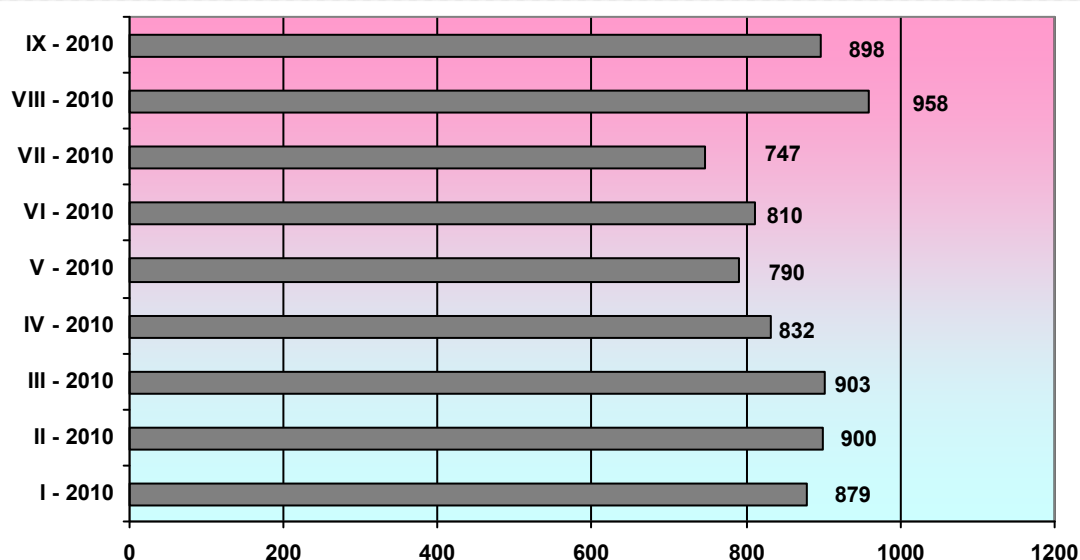
PODRUŽNICA	Ukupno	od toga žena	PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
ČAPLJINA	1824	960	80	75	498	0	8	808	244	111
ČITLUK	1175	618	65	47	381	0	0	555	125	2
JABLANICA	1259	558	57	30	333	0	7	542	45	245
KONJIC	2139	935	80	37	515	0	5	779	20	703
MOSTAR	9520	4445	720	308	2845	0	91	3660	800	1096
NEUM	192	90	9	5	62	0	0	88	28	0
PROZOR – RAMA	1196	570	45	27	228	0	0	472	25	399
RAVNO	20	7	3	0	5	0	1	5	0	6
STOLAC	1380	624	55	25	334	0	10	595	354	7
UKUPNO	18705	8807	1114	554	5201	0	122	7504	1641	2569

GRAFIKON - 8
BROJ KORISNIKA ZDRAVSTVENE ZAŠTITE PO MJESECIMA

**PREGLED
BROJA KORISNIKA NOVČANE NAKNADE
NA EVIDENCIJI NA DAN 30. 09. 2010. GODINE
--PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA -**

PODRUŽNICA	Ukupno	od toga žena	PO STUPNJU STRUČNOG OBRAZOVANJA							
			VSS	VŠS	SSS	NSS	VKV	KV	PKV	NKV
<i>ČAPLJINA</i>	93	42	18	11	19	0	1	36	7	1
<i>ČITLUK</i>	83	36	5	7	21	0	0	44	6	0
<i>JABLANICA</i>	55	19	2	5	7	0	0	28	1	12
<i>KONJIC</i>	84	30	7	10	22	0	0	31	0	14
<i>MOSTAR</i>	502	256	63	36	178	0	6	156	43	20
<i>NEUM</i>	10	8	0	0	5	0	0	5	0	0
<i>PROZOR- RAMA</i>	32	13	0	2	7	0	0	14	1	8
<i>RAVNO</i>	3	0	2	0	1	0	0	0	0	0
<i>STOLAC</i>	36	11	4	3	7	0	0	12	10	0
UKUPNO	898	415	101	74	267	0	7	326	68	55

**GRAFIKON - 9
BROJ KORISNIKA NOVČANE NAKNADE PO MJESECIMA**

PREGLED
BROJA RAZVOJAČENIH BRANITELJA, ČLANOVA OBITELJI POGINULIH ILI NESTALIH
BRANITELJA DOMOVINSKOG RATA I DR.

NA DAN 30.09.2010. GODINE

PODRUŽNICA	Razvojačeni branitelji		ČLAN OBITELJI		Ratni vojni Invalidi	Invalidi civilne žtve rata	Ostali invalidi
	SVEGA	Od toga žena	Poginulog	Nestalog			
<i>ČAPLJINA</i>	619	96	4	0	12	0	6
<i>ČITLUK</i>	567	240	1	0	1	2	2
<i>JABLANICA</i>	398	37	47	0	8	0	6
<i>KONJIC</i>	1269	140	59	0	58	0	1
<i>MOSTAR</i>	2750	384	343	0	128	8	100
<i>NEUM</i>	62	2	0	0	0	3	3
<i>PROZOR -RAMA</i>	485	46	10	0	21	1	12
<i>RAVNO</i>	7	1	0	0	0	0	0
<i>STOLAC</i>	541	38	7	0	6	2	1
<i>UKUPNO Hercegovačko- neretvanska županija / kanton</i>	6698	984	471	0	234	16	131

